

Zondag 31 mei 2020 – Pinksterdienst o.l.v. ds. Jetty Scheurwater

In deze viering worden door enkele zangers uit de gemeente (Mieke van der Veen, Kees Schipper en Yvonne van Bommel) liederen gezongen uit het Pinksteroratorium 'Aanwezig'. Teksten van Marijke de Bruijne op muziek gezet door Anneke Plieger-van der Heide, Peter Rippen en Chris van Bruggen.

Begeleiding op dwarsfluit door Marlene Erdmann-Ridder en op orgel door Johan van der Leij,

Verder uit het Liedboek:

LB 693, 'Wij vieren vandaag het feest'

LB 81: 1, 2 en 4, 'Jubel God ter eer'

LB 675, 'Geest van hierboven'

Lezingen:

Exodus 24

Handelingen 2: 1-24

Inleiding:

Het is wel een heel bijzondere Pinksterviering. We vieren vandaag de verjaardag van de kerk, maar zoals veel verjaardagen in deze (corona-)tijd, zonder gasten. We moeten ons best doen er iets feestelijks van te maken! Zo, met een paar mensen in een verder lege kerkzaal.

Ik weet niet of het u ook opvalt, maar omdat (nu drie) voorzangers hier vóór op het Liturgisch Centrum staan – in ieder geval vandaag en ook volgende week hebben we de stoelen weer wat verder naar achteren gezet, dus u ziet nu ook geen hoofden meer van de ambtsdragers die er zijn. We zijn hier met 10 mensen en we hebben u allen in gedachten bij ons.

Even iets persoonlijks: sommigen van u hebben laten weten: we hebben ds. Scheurwater al een poos niet gezien. Dat klopt. Net als veel anderen had ik in de afgelopen weken feestjes willen vieren vanwege mijn verjaardag in januari. Maar, zoals gezegd, ook dat kon natuurlijk niet doorgaan. Maar wat is dat eigenlijk als je dan van een kind hoort waarvan de vader en moeder moeten uitleggen: 'nee, je mag niet naar school, je mag niet trakteren, geen kinderfeestje, ach dan is dat toch eigenlijk helemaal niets. En wat te denken van de mensen die eigenlijk medische behandeling nodig hebben en vanwege corona niet terecht konden of zelf niet durfden. Iedereen brengt iets van zorg mee naar deze dienst.

We hopen dat we in de komende maanden – steeds in kleine groepen – verhalen kunnen delen. En we weten uit het pastoraat dat u onderling veel contact heeft met elkaar. Dank u wel dat u naar elkaar omziet. Dat is samen gemeente zijn.

En dan is het vandaag Pinksterfeest. Natuurlijk vieren we dat! We zetten het leven van de kerk toch niet stil, om wat er in de wereld gebeurt. Dat we vieren en gedenken houdt ons overeind. Dat de agenda van de kerk of liever gezegd de agenda van God gewoon doorgaat. Zijn koninkrijk is en komt onder ons.

Op afstand verbonden vieren we vandaag Pinksteren en dan vieren we, dat we God niet alleen kennen uit de Bijbel, niet alleen kennen in en door Jezus, maar ook dat Hij onder ons komt wonen. In ons komt wonen. De zangers van vandaag: Mieke, Kees en Yvonne zingen enkele liederen uit het Pinksteroratorium dat een uitdagende naam heeft: 'Aanwezig'. De makers van dat oratorium zeggen met deze titel, dat de

geest van God altijd aanwezig is, was en zal zijn. Dat is een geloofsuitspraak, een vertrouwenskwesitie.

Op de zondagen tussen Pasen en Pinksteren hebben we uit het boek Exodus over de woestijntocht gelezen. Die verhalen hebben de vraag opgeroepen; is God wel in ons midden? De eeuwen door spreekt dat beeld van de woestijn mensen aan als beeld van hun eigen lijden, de dorheid van de dagen die we ook kennen. Waar lijden voortduurt, rampen plaatsvinden, mensen elkaar willens en wetens zeer doen, daar vragen mensen: is God wel in ons midden? Daarom bidden we ook op een dag als het Pinksterfeest om Gods ontferming want ook nu is er in deze wereld chaos en woestenij.

Overweging:

Pinksterfeest: Het feest van de kerk!

Jezus is zelf niet meer onder ons, maar Hij zegt: 'jullie zijn niet alleen. Mijn Geest, Gods Geest is bij jullie aanwezig. Ik weet uit ontmoetingen in het pastoraat dat dit voor sommige mensen een levende realiteit is. Vol vertrouwen gaan zij door deze crisis heen, want zij merken Gods aanwezigheid. Zij kunnen veel aan. Maar u begrijpt wel, er komt ook een vervolg - er zijn ook mensen die zeggen 'ik ben erg alleen en ik heb zelfs het gevoel dat God me alleen laat'. Dit alles kom ik tegen in onze gemeente. Ik zou er graag voor willen pleiten dat u en ik niet denken dat alleen de mensen voor wie God een levende realiteit is, tot de gelovige gemeente worden gerekend, maar ook de leden die vragen: Waar is God? Ik merk niets van Hem. Ik bid wel, maar ik krijg geen antwoord.

Als ik de verhalen in de Bijbel lees valt me op dat die vragen zo oud zijn als het volk van God met God onderweg is. Juist in de woestijn wordt de vraag opgeroepen: Gaat-ie wel mee? Is Hij er wel? Waar moeten we eten en drinken vinden? De volken om ons heen bedreigen ons; is God er wel voor ons? Is Hij wel mét ons? Ik vind het belangrijk te benoemen dat deze beproeving va het geloof, de twijfel, óó bij het geloof hoort.

Ik hoop dat er weer momenten komen dat we bij elkaar komen en dat we elkaar verhalen kunnen vertellen: hoe we elkaar hebben gemist, maar ook hoe ons geloof op de proef is gesteld. Dat we dat niet voor onszelf houden, maar dat we durven zeggen: ik vond het wel een hele moeilijke tijd.

En vergis u niet: als we weer bij elkaar komen zal dat anders zijn. We zullen mensen missen die overleden zijn in de tussentijd. In onze eigen familiekring en in de kring van de gemeente. En wijzelf zullen niet meer degene zijn die we voor de crisis waren.

Wat willen we elkaar dan aanreiken op deze dag van wind en vuur? Het Pinksterfeest is een Bijbelverhaal dat andere Bijbelverhalen in herinnering roept. Verhalen die willen bemoedigen als ons geloof op de proef wordt gesteld.

Is God er wel? Hij is er in elk geval niet meer zoals in de kinderbijbel een man met baard op de troon. Het beeld van die God verliezen we onderweg in ons leven. Maar is dat nou zo erg? Want wat krijgen we ervoor terug?

We krijgen ervoor terug dat we God niet in de hand hebben, maar dat hij overal en altijd in onze wereld werkzaam is. En we herkennen zijn werkzaamheid aan de wijze waarop Hij zich in de Schrift bekend maakt. Misschien hebt u ook wel eens zo'n ervaring dat je een ontmoeting hebt die je beleeft als een Godsontmoeting. Met één

zo'n moment kun je soms tien momenten zonder God aan. Zo'n ervaring van God, van Jezus, in hun midden, hadden de IIn op het Pinksterfeest.

Pinksteren was al een feest, voordat de Geest werd gegeven. Op Pinksterdag vieren de Joden dat ze in de woestijn bij de Sinaï de Wet kregen. En als samenvatting daarvan de Tien Leefregels. Het bevrijde volk heeft handvatten nodig om de vrijheid niet te verliezen of te vertrappen. Wat wil God dat we met ons leven doen? Het gaat om de vrijheid van de gemeenschap. Het verhaal van de gave van de Geest haakt aan bij de tekenen van Gods aanwezigheid op de berg Sinaï: er is een wolk, er is wind, vuur, aardbeving. God is niet in deze tekenen, maar ze verwijzen naar zijn heiligheid. We zullen met eerbied en ontzag reageren, want God is heilig!

God vraagt om ons ontzag. Ook de bloedoffers duiden daarop. Dit roept onze weerstand op, maar als we daar kritisch op reflecteren is dat wel een ambivalente weerstand. Wij hebben moeite met de dierenoffers, maar tegelijkertijd vinden we het heel gewoon, dat dieren worden opgehokt en dieren van het 'verkeerde' geslacht jonge bokjes, jonge stierkalveren, rammes, hanen, ze worden vrij snel gedood omdat er geen brood in zit. Ze gaan naar de afvalverwerking of keren in de winkel terug als voer voor dieren. Onze afschuw en ons verzet tegen praktijken is selectief.

De rituele offers mogen dan voor christenen niet meer nodig zijn, centraal staat bij Sinaï en in Handelingen dat God aanwezig wil zijn en blijven in het midden van de geloofsgemeenschap. We zingen vandaag liederen uit het Pinksteratorium 'Aanwezig' want daar hopen we op en bidden we om en dat is ons beloofd. Maar het zijn niet de minste mensen die soms vragen: God, waar bent U? Mozes en Elia hebben het ook gekend én Jezus: waarom laat U me alleen? roept Hij aan het kruis.

Laten we ruimte houden voor de mensen die *geen* Godservaring hebben en misschien hun leven lang niet krijgen. Helpt het dan, om je God voor te stellen als zoiets onzichtbaars als de Geest? Hoe is God dan aanwezig in ons midden? Ik denk dan dat juist die tekenen die er zijn van wind en vuur ons kunnen helpen. Want wind zie je niet en storm ook niet, maar wel de gevolgen. Eigenlijk zegt de Bijbel met God als wind en geest in ons midden: Hij zet in beweging, Wat zet Hij dan in beweging? Alles wat Jezus in gang heeft gezet gaat door. Dat is waar het om gaat. Wat we van Jezus hebben gezien en ontvangen delen met anderen, dáár kun je God zien *gebeuren*. In vriendschap, gastvrijheid, in recht doen en vrede stichten.

Zo kijken wij vanmorgen over de schouders van de leerling-apostelen terug naar dat boek Exodus als het boek waar je mag oefenen om te leven met God.

Ook wij zijn geen volleerde gelovigen. Geloven is oefenen. Week in, week uit, thuis of hier samen. En met ontroering ervaren: dat God soms gebeurt, in ons hart, in ons leven in de gemeenschap van mensen. De een zal er stil van worden, de ander wil zingen, weer een ander juichen.

Ik zou u willen uitnodigen: durf taal te geven aan die momenten. Durf woorden te geven aan hoe God aanwezig is in je ontmoeting met de ander. Het heilig vuur, de wind die in beweging brengt, de Heilige Geest; je kunt haar niet grijpen, maar ze brengt een wereld van verschil teweeg. Ekklesia, kerk: geen vaste plaats, maar een beweging in de wereld. Zo worden wij gezonden.

Amen.